

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 79. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm2614/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

herfor, at en gudsfrygtig Mand, Benedict fra omt.
Nursia, oprettede et Selskab af Mænd, der alder 450,
les floge sig fra Verden og anvendte al deres
Tid paa aandeligt og legemligt Arbejde, Andagts-
øvelser og Næstens Dybyggelse. Disse Mænd
 kaldtes Munkke og deres Boliger Klostre. Det
gik det saa, at Vægsfolk, som vilde gjengjelde
Munkene deres Forbønner, fristede dem ved rige
Gaver til at vende deres Hu og Sind fra Him-
len til Jorden; men inden saadant Skede var dog
meget Godt udrettet, og der fandtes steds mel-
lem de Vanlæggede nogle gudsfrygtige Mænd,
som ved at stifte ny Klostre, igjen for en Tid
bragte Munkelivet tilbage til sin oprindelige Bes-
temmelse. At omvendte Hedninger maatte være
de rette Munkes Hjerste Bræt, og de, hvis Bor-
gerkab var i Himlene, kunde ikke ræddes for at
gaa Pinse og Død imøde mellem de grumme
Bantro. Italienske Munkke var det som om-
vendte Irer, Skotter og Angelsaxer, og mellem
disse opblomstred Munkelivet, medens det hen-
visnede i sit gamle Fædreland. Videnskaberne
dyrkedes her med Iver. Engelland frembragte
en Mand, hvis Verdum i hele Tårhundreder op-
valde Beundring, nemlig Beda, med Tilnavn Døde
den Erværbige, og ved en anden: Aluin hvem 755,
Karl den Store kaldte over til Frankrig, be-
gyndte de paa Feslandet indfovrne Videnskaber
igien at opbaagne.

Adskillige engelske Munkke omvandrede mellem
Lydlands Hedninger for at kundgjøre Evanges-
lium, og En af dem, Winfrid eller Bonifacius,
755. som fuldendte Syd-Lydernes Omvendelse, er-
hvervede sig Hædersnavnet af de Lydskes Apostel.
En anden Engellænder Willad prædikede for
Friser og Sacer, og blev efter Saxens Under-
tvingelse den første Biskop i Bremen. I Bre-
mer-Stiftet bygdes et Kloster, der fik Navn ef-
ter det gamle Corbei i Picardiet, hvorfra det og
fik sine første Munkke, og deriblandt den hellige
Ansgar, som med Høje kaldes Nordens Apostel;
thi næsten i 40 Aar arbejdede han under megen
Trængsel trolig paa de Danstes og de svenske
Sk-Gothers Omvendelse, dog havde Erkebiskop
Ebbo af Rheims alt forhen bragt det saavidt,
at den jydske Kong Harald selv var draget til
Engelheim, og havde ladet sig døbe. Til Norge
kom Christendommen langt senere, Kongerne
maatte prædike den med Sværdet i Haanden, og
Normændene slap ikke Thor, for de i hans
Sted kunde sætte Hellig Olav, hvem de i Livet
skinde, og efter hans Død hardtad forgubede
som en indfødt Helgen.

Medens Christendom og Hedenskab endnu
fredes i Danmark, vrimlede Havet og Eng-
lands Kyster af danske Vikinger, og man kan
sige at Danmarks Hedenskab paa to Maader
fandt sin Grav i Engelland, thi der endte mange
tusinde danske Hedninger deres Dage, og da

